

Ekspонат miesiąca - Październik 2024

Odznaka pamiątkowa 10-lecia Ochotniczej Straży Pożarnej w Grajewie z 1910 r.

Jako ekspонат października proponujemy odznakę pamiątkową 10-lecia Ochotniczej Straży Pożarnej w Grajewie z 1910 r. Została ona przekazana w formie depozytu do zbiorów Muzeum Historycznego w Grajewie przez rodzinę Jana Zyskowskiego.

Odznaka ma nieregularny kształt o maksymalnej wysokości 45 mm i szerokości 35 mm. Jest złożona z czterech połączonych ze sobą elementów. Główna część została wykonana w cienkiej blaszce metodą bicia kontry (prawdopodobnie z posrebrzanego mosiądzu). Wybitymi elementami są skrzyżowane ze sobą dwa toporki i dwa bosaki strażackie, między którymi u góry znajduje się hełm strażacki z charakterystycznym grzebieniem. Elementy te są nałożone na wykonane w analogicznej technice wieniec ze splecionych gałązek laurowych (po prawej stronie) i dębowych (po lewej stronie), poniżej których w obie strony rozchodzą się wstęgi, na których wybite są dwie daty roczne – 1900 (po prawej stronie) i 1910 (po lewej stronie). Dodatkowo na oba te elementy centralnie nałożone są kolejne dwa wykonane z blachy mosiężnej. Są nimi wielokątna tarcza herbowa o wypukłych krawędziach z wcięciami po bokach, w której centrum przymocowana jest pięcioramienna wypukła gwiazda. Do rewersu odznaki przymocowane jest w układzie pionowym zapięcie w formie agrafki z dość grubego drutu.

Nie ulega wątpliwości, że odznaka została wykonana z okazji 10-lecia powstania w 1900 r. grajewskiej Ochotniczej Straży Pożarnej, o czym pośrednio świadczą umieszczone na niej daty i elementy strażackiego ekwipunku. Umieszczony na odznace herb to symboliczne przedstawienie herbu Szczuczyna, jako ówczesnej stolicy powiatu, na terenie którego zlokalizowane było Grajewo. Odznaki te zapewne otrzymały zasłużonym osoby podczas obchodów 10-lecia powstania grajewskiej OSP połączonej z wręczeniem jej sztandaru w maju 1910 r.

Ciekawostką jest fakt, że rzemieślnik do wykonania odznaki użył już posiadanej sztancy, gdyż odznaka w identycznej formie (tylko ze zmienionymi datami na dolnej wstędze: 1882 i 1907) została wykonana z okazji 25-lecia powstania OSP w Szczuczynie.